

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 31.5.2017
COM(2017) 291 final

ANNEX 3

LIITE

asiakirjaan

POHDINTA-ASIAKIRJA

TALOUS- JA RAHALIITON SYVENTÄMISESTÄ

Liite 3. Keskeiset talouden suuntaukset euroalueella

Euron käyttöönoton jälkeen euroalueen jäsenvaltioiden taloudet lähentyivät aluksi toisiaan jossakin määrin. Erityisesti tämä koski talouskasvua ja korkoja.

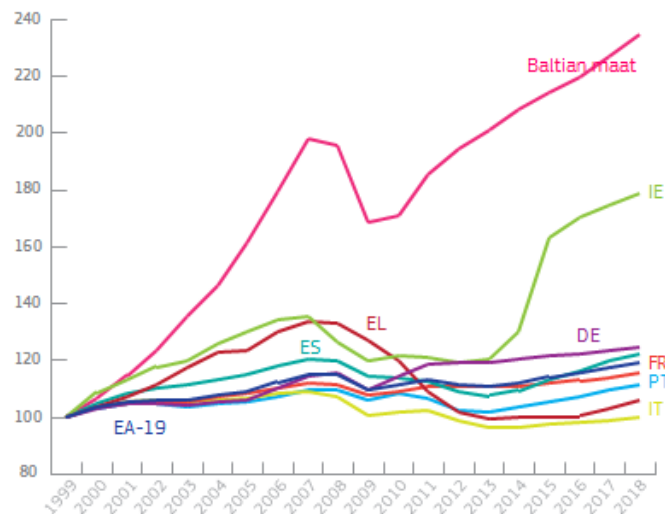
Talous- ja finanssikriisi toi kuitenkin esiin joitakin merkittäviä eroja, jotka olivat syntyneet kriisiä edeltävinä vuosina ja jotka koskivat kilpailukykyä, pankkisektorin vakautta ja julkisen talouden kestävyyttä. Myös taloudelliset tulokset alkoivat kehittyä eri suuntiin kriisin seurauksena.

Viime vuosina eroavuudet näyttävät alkaneen taas vähentyä. Siitä huolimatta jäsenvaltioiden välillä on yhä suuria eroja, ja kriisin jälkivaikutukset ovat edelleen huomattavat. Myöskään vahvaa uudelleenlähentymistä ei ole vielä näkyvissä.

Talous kasvoi euroalueen ensimmäisinä vuosina huomattavasti, mutta kriisin jälkeen elintaso laski selvästi monessa jäsenvaltiossa. Esimerkiksi Saksassa kasvu on kuitenkin lähtenyt uudelleen käyntiin voimakkaana, mutta Italiassa BKT on edelleen alle kriisiä edeltävän tason. Kaikki euroalueen taloudet eivät ole elpyneet samaan tahtiin.

Asukasta kohden lasketun kokonaistuotannon kehitys

Indeksi 1999=100

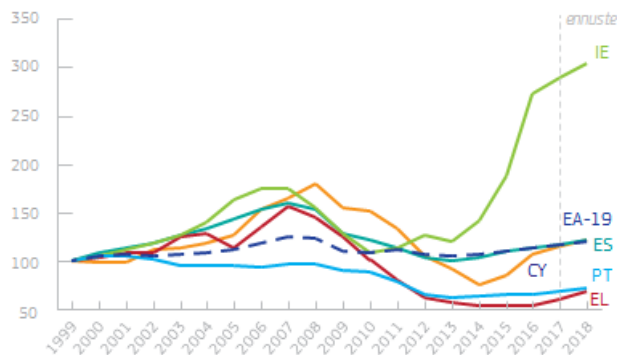
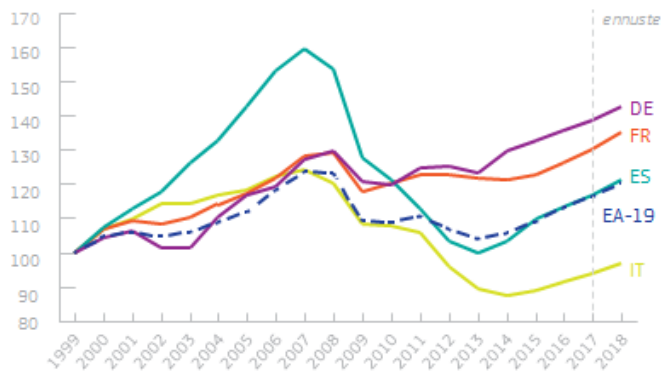

Lähde: Euroopan komissio

Eräs syy talouden suorituskyvyn eroavuuksiin liittyy investointien määrään. Investoinnit vähenivät kriisin aikana huomattavasti, ja niiden elpyminen vei vuosia. Investoinnit ovat alkaneet lisääntyä vasta viime vuosina. Investointiaste on edelleen alhainen erityisesti niissä jäsenvaltioissa, joissa oli kriisin aikana taloudellisia vaikeuksia.

Kokonaisinvestointien kehitys

Indeksi 1999=100

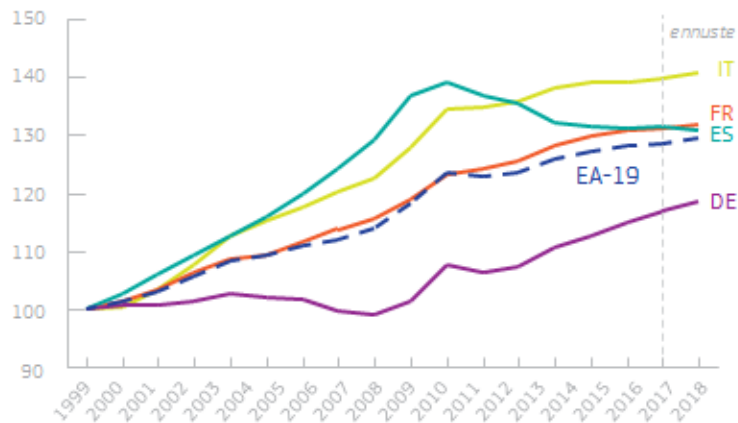

Lähde: Euroopan komissio

Työvoimakustannuksina ilmaistu kilpailukyky vaihteli voimakkaasti maittain euron käyttöönoton jälkeisinä vuosina. Esimerkiksi Sakassa työvoimakustannukset kehittyivät erityisen suotuisasti verrattuna Ranskaan, Italiaan ja muihin maihin. Espanjassa työvoimakustannuksia on kyetty korjaamaan voimakkaasti sen jälkeen, kun maassa käynnistettiin uudistuksia kriisin seurauksena.

Nimellisten yksikkötyökustannusten kehitys

Indeksi 100=1999

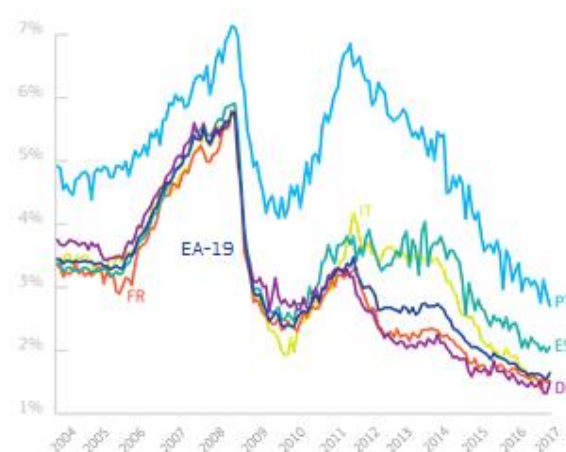

Lähde: Euroopan komissio

Rahoitusmarkkinoita kuvaavista indikaattoreista yksityisen sektorin korot ovat lähentyneet toisiaan vuodesta 2012 lähtien. Maiden välillä on silti yhä eroja, ja yritysten rahoitusehdot riippuvat edelleen hyvin paljon niiden alkuperämaasta. Myös erot lainamäärissä kasvoivat aina vuoteen 2013 saakka ja ovat vasta sen jälkeen alkaneet vähentyä.

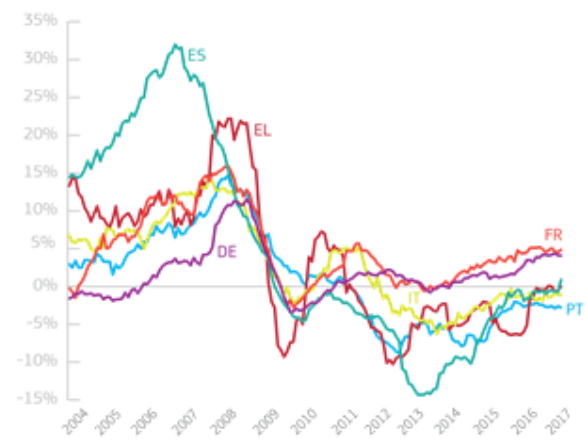
Rahoitusalan ulkopuolisille yrityksille myönnettyjen lainojen korkojen ja yrityksille myönnettyjen lainojen määrien kehitys

Korkoprosentit

Lähde: Euroopan keskuspankki

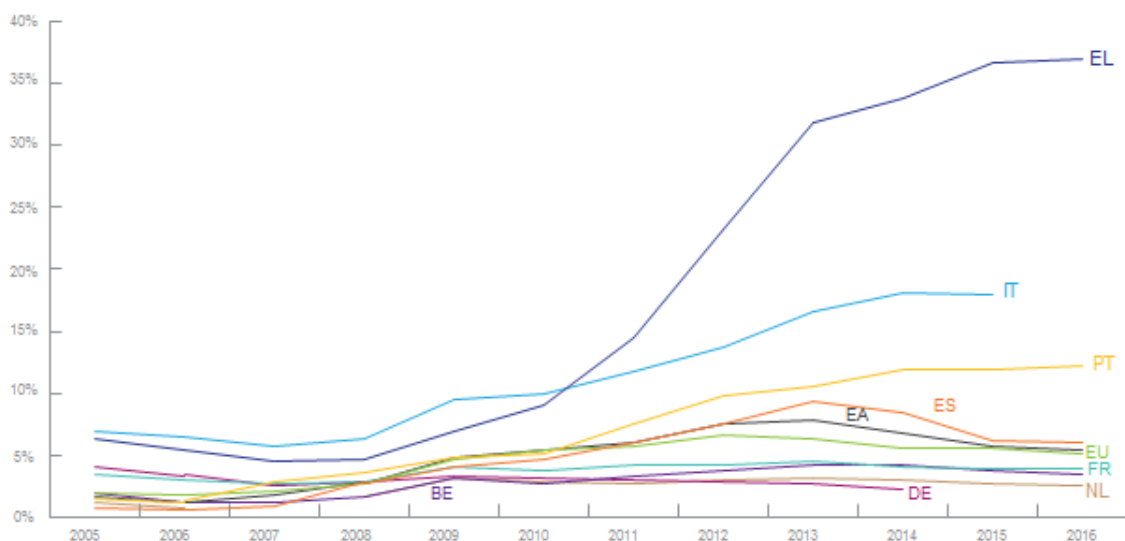
Nimellinen lainakanta, vuotuinen kasvuprosentti

Lähde: Euroopan keskuspankki

Järjestämättömien lainojen lisääntyminen pankkien taseissa on sekä kriisin seuraus että haavoittuvuustekijä. Järjestämättömillä lainoilla tarkoitetaan lainoja, joiden takaisinmaksu on joko keskeytynyt tai keskeytymässä. Järjestämättömiä lainoja on paljon enemmän EU:n eteläisissä jäsenvaltioissa kuin muualla euroalueella.

Järjestämättömien lainojen osuus kaikista bruttolainoista

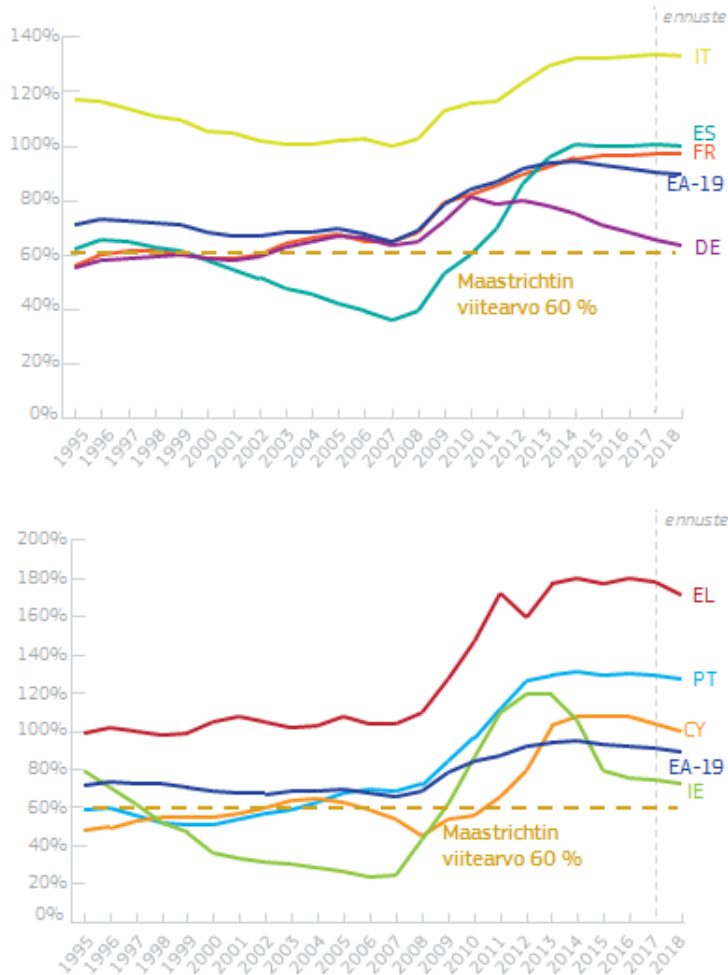

Lähde: Maailmanpankki ja Kansainvälinen valuuttarahasto, tuoreimmat saatavilla olevat tiedot

Julkisen velka kasvoi huomattavasti kriisin seurauksena. Kasvu on pysähtynyt viime vuosina, ja julkisen velan määrät ovat alkaneet keskimäärin vähentyä. Ne ovat siitä huolimatta edelleen suuret, ja vain muutama jäsenvaltio on toistaiseksi onnistunut supistamaan julkista velkaa merkittävästi.

Julkisen velan kehitys

Julkisen talouden bruttovelka prosentteina suhteessa BKT:hen

Lähde: Euroopan komissio